

Izhaja:
vsak ponedeljek in četrtek
popoldne.
Stane za celo leto 15 L.
" pol leta 8 "
" četrt " 4 "
Za inozemstvo celo leto
25 L.
Na naročila brez do-
postlane naročnine se ne
moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 65

V Gorici, v četrtek 21. avgusta 1924. — Leto VII.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogovoru
in se plačujejo v naprej.
List izdaja konsorcij
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici
Riva Piazzotta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
— (prej Scuole). —

Tajne sile.

V zadnjih letih doživljamo v našem javnem življenju pojave, ki presenečajo in vsled tega še bolj vzbujajo našo pozornost. Ko smo jim pa hoteli priti do dna, smo z začudenjem opazili, da so njihovi viri zelo prikriti, da je njihova gonilna sila zavita v nekako tajinstvenost. Se le dolga veriga dogodkov nas je uverila, da so v boju proti gibanju našega katoliškega ljudstva na delu tajne, frama-sonske sile.

Naj v dokaz nazivamo samo kratko vrsto dogodkov.

Vsem nam je še v živem spominu, s kako zagriženim sovraštvom se je bil boj proti našemu sivolasemu knez nadškofu, proti imenovanju sedanjega tržaškega škofa ter proti raznim drugim cerkvenim dostojanstvenikom. Ko so se cerkveni knezi postavili v obrambo cerkvene svobode, sta se na skrivnem ozadju dali polagoma razločiti dve skupini, ki tvorita v boju proti nam Slovincem sicer enotno črto, ki se pa cepita v versko-politični vprašanjih. Ugotovili smo, da del fašistovskih veljakov v našem ozemlju ne odobrava proticerkvene gonje, medtem ko je drugi del povsem v smislu frama-sonskih načel za najostrejši in najbrezobzirnejši boj. Prvi skupini načeluje poslanec Giunta, drugo vodi videmski poslanec Pisenti.

Ta naš izsledki so nam potrdili v zadnjem času ugledni možje italijanskega rodu.

Vprašanje vojne odškodnine za naše cerkve pomenja za našo duhovščino in naše katoliško ljudstvo sploh pravecati križev pot. Kljub ogromnim upravnim aparatom, ki so se od časa do časa ustvarjali, ni bilo nikake rešitve. Bilo je in je še očividno, da je gotovim krogom mnogo na tem, da se zadeva čimbolj zavleče. Glavno, vodilno besedo pri vojni odškodnini v naši pokrajini pa ima kakor znano, poslanec Pisenti.

Katoliški akcij v naši pokrajini se stavijo vsepovsod ovire. Ne mislimo pri tem samo na nas Slovence. Opozarjamo na lanskoletni evarhijski kongres v Vidnu, kjer je bila prepovedana udeležba organizacij s prapori, češ da je to izzivanje. Kako smo morali omejit evarhijski shod v Logu pri Vipavi, nam je še vsem v žalostnem spominu. Razrust naših društev, ki so po večini v svojem naslovu imela tudi označbo: »katoliška«, je izviral brezdvomno iz enakih nagibov. Prepoved letošnjega versko-socialnega tečaja na Pečmah priča tudi jasno, da so na delu tajne sile, ki bi rade zamorile med nami katoliško misel.

To dejstvo krepko podčrtujejo in izprilicijo ostri in stalni napadi na našo katoliško duhovščino v frama-sonskem časopisu. Od židovskega »Piccolo« mimo Pisentijevega »Giornale del Friuli« dol do Mlaverne »Nove dobe« je jasno razvidno, kako se skuša po enotnem načrtu zadati naši duhovščini zadnji sunek. Ker se vodi ta boj navadno pod krinko »državnosti« je tembolj ogaben in še jasnije kaže svoj izvor.

Naj v podkrepitev naših trditev navedemo izjavo uglednega Italijana, ki ni politik: »Položaj slovenske manjšine bi bil mnogo lažji, če bi vaše ljudstvo ne bilo izrazilo katoliško. Tako pa ste kamen spotike frama-sonskemu središču, ki ima močan upliv na Videm.«

S to izjavo je odločno potrjena naša ugotovitev, ki smo jo napravili na podlagi dogodkov, da so odločilni videmski krogi pod vplivom frama-sonstva. Neoporekljivo priča vse delovanje videmskega središča, da se ravna v svojem boju proti katoliškemu prebivalstvu furlanske pokrajine, v prvi vrsti seveda proti nam Slovincem, po navodilih, ki mu jih daje tajna masonska loža. Te sile oblegajo tudi videmsko prefekturo.

Kaj čuda, če jim često podleže in težko oškoduje versko svobodo zavednih katolčanov v deželi! Da se goriška podprefektura giblje v isti smeri, je naravna posledica.

Pribijemo pa: Zadnji narodni fašistovski svet je odločno nastopil proti frama-sonstvu. Vodilni videmski krogi so tedaj v ostrem nasprotju z min. pred. Mussolinijem. Ali mora vsled tega razcepa roditi njihova politika kak uspeh? Ali bi ne bilo umestnejše in pravilnejše ostreti se temnih, kvartljivih uplivov in skušati doseči mirno sožitje z našim katoliškim ljudstvom? Z mirno samozavestjo jim povemo: če ne krenete na druga pota, si boste ob tem kamnu polomili zobe!

Kaj se godi po svetu?

Matteotti bo danes pokopan v svojem rojstnem kraju.

Ker vemo, da zanima usoda na tako nečloveški način umorjenega poslanca Matteottija tudi naše ljudi, zato hočemo podati še nekaj podrobnosti o dogodkih, ki so se odigrali zadnje dneve, potem ko so našli njegovo truplo.

Zadnjič smo že poročali, da je komisija dognala, da so izkopani deli človeškega okostja telesni ostanki poslanca Matteottija. Opisali smo kratko tudi presenetljiv prizor, ko je prišla h grobu pokojnikova vdova. Mrtvašnica, v kateri se je odigral ta prizor, leži v vaši Riano, 2 km daleč od gozda, kjer je bil Matteotti zakopan. Potem, ko je bilo najdeno truplo uradno spoznano za Matteottijevo, ga je oblastvo prepustilo njegovi družini. Zgodilo se je to v ponedeljek dne 18. t. m. zvečer. Takoj na to so se pričele priprave za pogreb. Prvotno je bilo rečeno, da se bo pogreb vršil na svečan način v Rimu; toda Matteottijeva žena je izrazila željo, da bi naj njegovi ostanki počivali tam, kjer so zakopani njegovi sorodniki, to je v Fratta Polesine. Ta želja, katero je nesrečna vdova vtemeljevala tudi z dejstvom, da ji je pokojnik ob neki priliki naročil, da ga mora v slučaju smrti pokopati v domači zemlji, je seveda bila odločilna. Matteotti je bil zato prepeljan iz Riana na 12 km oddaljeno postajo Monterotondo, kjer so ga naložili na poseben železniški vagon in prepeljali v rojstni kraj, kjer bo danes pogreb.

Kako so izvršili umor?

Gotovo je, da je bil Matteotti umorjen v avtomobilu, s katerim je bil odpeljan; o tem pričajo krvavi sledovi v avtomobilu. Ni še gotovo, ali je bil umorjen z bodalom ali z revolverjem. Tudi pri okostju se to ne da ugotoviti. Avtomobil je krenil najprej proti jezeru Vico, kjer se je ustavil v gozdu Macchia Grossa. Zvečer so tam videli avtomobil kmetie, dalje so se na poti poznali sledovi avtomobila, najden je bil v bližini tudi parfimiran robec. Ker niso mogli zločinci izkone našti kakere čelna, da bi z njim prepeljali truplo na sredo jezera, so se vrnili v Ronciglione in Mon-

terotondo. Iskali so primeren prostor. Na cesti Flaminia so srečali nekoga kmeta ter ga prosili, naj jim posodi lopato. Kmet jim ni mogel napraviti te usluge, ker ni imel lopate. Zločinci so nato z vso naglico izkopali v gozdiču pri Quartarella majhen jarek ter stlačili noter Matteottija. Pri kopanju so bržkone rabili tudi pilo, ki so jo potem zabodli Matteottiju v prsa.

Pogreb.

V torek popoldne se je jel pomikati od pokopališča v Riano proti Monterotondo nenavadni spreved: Spreddaj avtomobil s 50 karabinerji, za njim avtomobil s Matteottijevimi ostanki, za tem zopet avtomobil poln karabinerjev; sledi avtomobil časnikarjev in še mnogo drugih. Na krsto je položeni vse polno vencev. Spreved se pomika naglo dalje. Okoli 16. ure prispejo avtomobili na postajo Monterotondo, kjer se je kmalu zbrala ogromna množica, kljub temu, da je javnost šele v zadnjem trenutku izvedela, da se bliža spreved. Na postaji so bili že zastopniki obeh zbornic; senat je zastopal podpredsednik on, Podestà, zbornico pa predsednik on, Rocco.

Krsto so postavili v železniški voz, ki je bil ves okrašen s cvetjem. Na krsto je bilo položeni mnogo vencev, med temi tudi vence poslanske zbornice in socialistične stranke. Med tem so prispeli na postajo slovenski poslanci dr. Besednjak, zastopniki unitarcev on, Turati, Treves, Bocconi, Gonzales, Musati, Baldesi in De Micheli; zastopani so bili tudi socialisti in republikanci. Ob 18.10 je privozil na postajo brzovlak Rim — Trst. Vlaku je bil priklopljen voz z Matteottijevo krsto. Oster živig in vlak se prične premikati. Tedaj zakliče nekdo: »Živio Matteotti!« Nekdo drugi spet: »Vsi na kolena!« Na mah so vsi navzoči poklekli in vlak je odpeljal proti Fratta Polesine, z njim vsi imenovani poslanci, časnikarji in Matteottijevi sorodniki.

Matteotti zopet doma.

Ob 5.10 je prispel vlak z Matteottijevo krsto v Fratta. Na postaji se je zbrala ogromna množica domačinov in tujecev, ki so se prišli poklonit

Matteottiju iz krajev, ki ležijo več ur daleč. Lokomotiva je pustila voz s krsto na stranskem tiru; delavci in kmetje so se ponudili, da bodo sami spravili voz na glavni tir. Postajni načelnik jim je to dovolil. Železničarji so odprli voz, nakar so kmetje in delavci odstranili leseni zaboj, v katerem je bila krsta. Položili so na svoje rame težko krsto; nato se je razvil veličasten spreved. Pred krsto so nosili kmetje ogromne vence. Bilo je okoli 6. ure, ko so nosilci z veliko težavo spravili krsto skozi ozka vrata v Matteottijev dom. Položili so jo na mrtvaški oder, ki je bil že pripravljen. V zgornji sobi je pričakovala umorjenega sina bdeča mati; ko so ji sporočili, da kosti njenega sina že počivajo zopet na svojem domu, se ji je nenadoma zjasnil obraz, stekla je po stopnicah navzdol in planila v sobo, da vidi še enkrat svojega sina.

Pogreb se je vršil danes.

Šolski minister proti narodnim manjšinam.

Naši poslanci so skupno z nemškimi tovariši nesli naučnemu ministru želje in zahteve, ki jih dvigajo Slovani in Nemci glede šolstva. Naučni minister senator Casati jih je sprejel. Zastopniki Slovanov in Nemcev so pripisovali tej avdienci izreden pomen. Ker šlo je za to, da zastopniki treh visokokulturnih narodov pripeljejo težavno šolsko prašanje do zadovoljive rešitve. Poslanci so ministru izjavili: Uspehi, ki jih je Gentillijeva reforma rodila prvo leto v ljudskih in srednjih šolah, so tako slabi, da morajo stariši, šolniki in šolske oblasti težiti za tem, da se šolski sistem izpopolni.

In kaj je odgovoril minister?

Izjavil je, da mu je njegov prednik Gentile zapustil dedščino, ki jo mora iz globokega prepričanja odobravati in braniti, tako da je izključena vsaka premenba šolskega sistema. Minister je izjavil, da je dobil poročila, da se je Gentillijev sistem v slovenskih in nemških krajih dobro obnesel in rodil lepe uspehe. — Poslanci so pri tej izjavi obstrneli in so zivalno zahtevali, naj minister zasliši slovenske in nemške občine in stariše, če hoče dobiti pravo sliko o šolski reformi med Slovani in Nemci. Poslanci so ministru vnovič predložili vse razloge, ki govorijo za to, da se pouk vsaj v prvih letih ljudske šole vrši v materinščini. Opozorili so ga, da se vse kulturne države priznane narodnim manjšinam pravico do šolskega pouka v rodnem jeziku.

Na vse te razloge je minister odgovoril: Nova šolska reforma ima popolnoma določene politične cilje, namreč raznarodovanje narodnih manjšin. Cilj vsega učenega načrta ni morda ta, da se cel bodoč rod pišči italijanščini, ampak da napravi iz učenecv narodno zavedne Italijane.

H temu ne pripominjamo niti besede. Ljudje božji, sodite!

Širite „Goriško Stražo“!

zamude cel dan, delo čaka doma, gospodar pa v mestnih oštarijah za pravila in nadaljuje v domači krčmi. Ljudje božji, kaj ste se res skregali z zdravim razumom!

Listnica K. D. Zveze in Pol. dr. „Edinost“ v Gorici:

I. A. R. Volčec: Pojdite na županstvo, naj Vam napravi prošnjo na »Direzione delle pensioni di guerra, Palazzo Braschi,«. Mogoče je, da bo prošnja ugodno rešena.

2. Fr. G. Grahovo: Novo napoved za dohodninski dohodek bi morali napraviti do 31. julija 1924. Rekurz pa lahko napravite, ker se je dogodila stvarna pomota.

3. F. G. Otlica: Prefektura zahteva od Vas, da priložite k prošnji za podelitev ital. državljanstva »atto notorio«, ki ga zahteva odstavek 2. čl. 8 kr. odloka od 30. dec. 1920 št. 1890. »Atto notorio« pomeni v tem slučaju izjavo podpisano od županstva in štiri priče, da znate italijanski jezik pismeno in ustmeno.

ski in popoldanski slavnosti vrlim članicam najlepše čestitamo!

Iz Breginja.

Že večkrat smo pri nas mislili na izobraževalno društvo, a do ustanovitve le ni prišlo. Zgodaj spomladi smo celo vložili tozadevno prošnjo pri Kr. prefekturi v Vidmu, a odgovora, oziroma dovoljenja le ni bilo od nikoder. Zato smo predzadnje nedeljo 10. t. m. na podlagi novega društvenega zakona sklicali ustanovni občni zbor, katerega se je udeležilo veliko število nadebudnih fantov in ukaželjnih deklet. Vsi udeleženci so pazljivo sledili celemu programu. Še posebno živahni in odločni so bili pri izbiranju društvenega imena. Končno pa smo se le zedinili in krstili novoustanovljeno društvo z imenom »Čolnič«. — Fantje, dekleta! Dolgo smo čakali z ustanovitvijo, a zato sedaj podvizajmo korake in popravimo, kar smo zamudili. Naš »Čolnič«, naj ne bo nikoli brez krmarja in veslarjev! On naj nam bo kulturno, narodno in versko zavetišče! Naš »Čolnič« naj nam bo učitelj nujne vzajemnosti, domače ljubezni in pravega bratstva!

Pretekli teden so pri nas ujeli zloglasnega Karla Delpina, o katerem so že poročali časopisi. Pobegnil je namreč iz goriškega zapora s tem, da je udaril jetniškega čuvarja s kladivom po glavi. Ko so ga tukajšnji orožniki pripeljali pred orožniško postajo je hotel zlikovec porabiti zadnjo priliko, da bi ušel. Vrgel je na tla ogrnjeni suknič in s tem hotel premotiti orožnika a mu ni uspelo in tako mora zopet v goriških zaporih premišljevati svojo usodo, če morda ne kuje novih načrtov, kako bi se mu zopet posrečilo izmuzniti.

Pečine.

Z veseljem in veliko navdušenostjo smo pričakovali onega dneva, ko bomo sprejeli naše dijake. In res! Približal se je oni dan, ko smo z radostjo zrla na nje. Zakaj bi jih ne bili veseli, ko smo imeli slišati od njih marsikaj podučnega in koristnega. Mislim, da ga ni bilo človeka na Pečinah, ki bi jih ne bil vesel. Toda prišel je drugi, žalostni dan, dan poslovitve. Dragi dijaki, nepozabni nam! Teško, zelo težko nam je bilo ob ločitvi. Nismo pričakovali, da se boste morali tako hitro in nepričakovano vrniti od nas. Pa kaj hočemo mi ubogi, teptani? Moč imajo drugi. Kličemo Vam še enkrat: ne bomo pozabili ljubeznivosti in naklonjenosti, ki ste jo kazali do nas Pečanov. Ne bodite žalostni! Upamo, da bo že še prišel dan, ko se bomo veseli sprejeli in poslovlili.

Vrtovin.

Učenci ljudske šole v Vrtovinu priredijo dne 24. t. m. šolsko veselico. — Na vspredu so deklamacije, petje, tri burke in srečkanje.

K obilni udeležbi vabijo učenci.

Darovi.

Za »Slovensko sirotišče«: O priliki poroke g. Franca Selja z gdč. Marijo Bolčina, učiteljico na Colu nabral č. g. župnik Ivan Jane Lit. 100. — P. n. Benedikt Poniž 200 L. — V veseli družbi na Trobnem v Medani nabrali dne 15. avg. 55 L. — Bog stotero poplačaj! Spominjajte se o vseh prilikah Slovenskega sirotišča!

Cene na goriškem trgu

dne 21. avgusta 1924.

Češplje 80 do 1 L kg; hruške 70 do 1.40 kg; jabolka 70 do 1.— kg; paradižniki 15 do 25 vin. kg; fige 1.— do 1.20 kg; breskve 1.— do 2.10

kg; grozdje 1.— do 1.20 kg; fižol v stročju 50 vin. do 70 vin. kg; krompir 30 vin. do 40 vin. kg.

Listnica uredništva.

Lokovec: Hvala za poslana dopisa. Pišite kolikor mogoče kratko, ker imamo itak malo prostora. O drugi zadevi nam javite natančni izid preiskave. Pozdrav!

I. M. 250.: »Straža« št. 61 je bila zaplenjena. Vsled tega ima policijsko oblastvo pravico jo sekvestrirati. Poglejte besedilo odlokov v zadnji številki! Kako se pa to zgodi, je seveda odvisno od posameznih karabinirjev. Pozdravljeni!

Krestenica, Kanal: Kakor ste razvideli iz zadnje »Straže« smo dobili poročilo o Staničevi slavnosti že od drugod. Hvala Vam za Vašo ljubeznivost! Glede drugega odstavka Vašega dopisa ne vemo, če je umestno, da ga priobčimo. Ali ne bomo s tem razdražili osebo, ki je po naših informacijah objektivna? Pomenite se o tem še s kakšnim somišljenikom! Dopis do odgovora shranimo. Bog živi!

G. A. V., Gorica: Vaše pismo prejeli. Veseli nas, da se tako globoko zanimate za našo bodočnost. Zaželjenega odgovora pa Vam, žal, ne moremo dati, ker bi, kakor že sami pravilno sodite, prišli v težke konflikte z zakonom.

Socialni vestnik.

Izseljencem v Francijo!

V »Gor. Straži« z dne 10. julija je bila sriobčena na tem mestu notica, da se išče šest ljudi za v Francijo, ki morajo imeti gotovo starost in imeti še različne druge pogoje. Tem šestim je bila služba zagotovljena, a tudi samo tem šestim. V notici je bilo tudi rečeno, naj se interciranci zglase pri podpisovanju.

Uspeh notice je bil čudovit. Na naslov podpisanega je prišlo okoli 100 pisem iz različnih delov dežele, med temi 3 z znamko za odgovor. Poleg pisemenh prijav se je zglasilo osebno okoli 300 ljudi, odkaterih pa ni niti eden zadostil vsem predpogojem, ker ni niti eden prinesel s seboj spričevala svojega župnika o vedenju in moralni vrednosti. Oglasilo se je tudi mnogo takih, ki tukaj ne marajo za nobeno delo in bi našemu narodu v Franciji delali samo sramoto ter bi skoraj gotovo spravili v slabo luč vsako izseljenško akcijo na širši podlagi. Taka akcija pa je nujno potrebna.

Že iz samega števila onih, ki so se oglasili na navedeno notico v »Gor. Straži« je razvidno, da se želi zelo mnogo naših ljudi izseliti. Ker ne morajo drugam, obračajo svoje oči proti Franciji in se obračajo z velikim zaupanjem k vsakemu, ki bi jim kaj kaj mogel pomagati. Tukaj nimajo zasluzka.

Marsikoga, ki se je oglasil pri podpisovanju, sem vprašal, kakšno delo bi rad imel in ako bi šel v rudokope. Odgovorili so mi skoraj vsi, da bi najraje dobili delo na kakšnem posestvu, radi bi kmetško delo. To stremljenje je pri naših ljudeh tudi umestno, ker naš čovek je iz kmetov doma kmetškemu delu vajen, življenje v rudokopih pa pozna iz različnih knjig in pogovorov kot zelo težko in nevarno delo.

V Franciji pa se dobi kmetškega dela kolikor se hoče, ker vsi francoski listi govore, da je kmetijstvo v Franciji silno ogroženo vsled pomanjkanja delavnih moči. V Franciji je zelo mnogo posestev na prodaj in ne za preveč drag denar.

Seveda ne more biti naš namen, da bi se naši ljudje za stalno naselili v Franciji ter tam recimo tvorili naselbine, kljub temu, da bi to ne bilo nemogoče. Postaviti si moramo za cilj, da preskrbimo v Franciji našim ljudem čimveč zasluzka, ki naj ga pošiljajo svojim družinam domov, dom pa, ki jih je pripravljeno vedno sprčiti, naj ostane tu.

Potrebno je, da se izseljevanje uredi, a potrebno je tudi, da imamo poseben urad, ki preskrbuje izseljencem delo, jim gre na roko pri nabavi potrebnih listin, jih spremlja v novi kraj ter stoji z njimi stalno v stiku. Urad bi moral delovati brezplačno, ali pa zelo po ceni.

Kaj je novega na deželi?

Šempeter.

Da vstrežemo želji Šempetercev, priobčujemo o smrti g. učitelja Mučiča, o kateri smo že poročali, še sledeči dopis:

(† Učitelj Anton Mučič.) Zdi se nam kakor da si je nebo izbralo našo vas, da jo tepe in preiskua. Ni še prišlo dovolj zlega nad nas, imamo občutek, da vedno visi nekaj hudega nad nami. Ne varajo nas naši občutki. Pretečeni terek je padlo tisto nekaj z vso silo po nas. Brzojavka iz Zagreba je v kratkih besedah poročala, da Toneta ni več. V zdravilišču, kjer je iskal življenja je našel smrt. Zvesta družica učiteljskega stanu sušiča ga je rešila nadaljnega trpljenja. Ne moremo tega verjeti. Razgovarjamo se prijatelji o vsakdanjih stvareh, vedno v strahu, da ne bi kdo začel pogovor o onem, česar so naša trpeča srca polna, o onem, kar nam kali oči, kar nas peče, boli. Bojimo se, da ne bomo slišali iz ust prijatelja ono grozno resnico, katere nočemo priznati samim sebi. Upiramo se resnici, ki pravi — nikoli več se ne vidimo. Kaj, njega, visokega, postavnega fanta ne bomo več videli? Njega, na katerega smo s ponosom gledali in ga imenovali ponosno prijatelja? Njega, katerega je spoštoval vsak delavec, kmet zbog njegove uljudnosti, prijaznosti. Saj je videl delavec v njem sotrpina, ki je vihtel kramp in koso, da se je preživel prve hude čase po polomu. Koliko nasvetov je dal sovaščanom v zamotanih vojno-odškodnih. Časih, ko so si ljudje začeli staviti bivališča. Vskakemu na razpolago, z vsakim prijazen. Jeli mogoče, da ne bomo več govorili z njim, ki nam je v onih hudih šempeterskih dneh, ko so se rušila prijateljstva pokazal vero v pravo prijateljstvo in značajnost. Majhen je bil takrat naš krog, toda neomajano je stal, ker smo vedeli, da si ti Tone v naši sredi in kjer si bil ti, ni bilo laži, ni bilo hinavstva, tam je bila edinole vera v pravico. Priznajmo si bridko resnico — ne bo te več med nas. Naj le krvavijo naša srca, naj se izjočijo naše oči. Premalo je te bolesti. Več hočemo trpeti, da bo naša bolest tebe vredna. Ne boš več med nami, a zabljen ne boš nikdar. Mogoče bo čas zameglil tvojo sliko, ne vzame nam pa onega, kar nas je družilo s Teboj. Tvoja dobrotta, značaj in vera v dobro ostane za vedno v nas. Te poteze, ki so izpolnjevale tvojo osebnost, nas bodo bodrile v mogočih težkih urah našega življenja. Vemo, da nam boš stal takrat ob strani, da bo Tvoj duh v naši sredi. Potrtemu očetu, sestram in bratom bodi v tolažbo, da ga skoro ni vaščana, ki ne bi objokoval mladega življenja, ki je odšlo v boljše deželo k ljubljani mami, ki ga je tam pričakovala. Dragi Tone, Tvoj spomin bo živel med nami, lahka Ti zemljica!

Prijatelj-vaščani.

Sv. Križ-Cesta na Vipavskem.

Pred tremi tedni je zaukazal učitelj Vodopivec iz Dornberga, ki se izdaja za tajnika »Vodovodnega konzorcija« zapreti vse javne pipe glav-

nega vodovoda na Cesti. Sedaj moramo mi rezeži, ki smo bili odvisni od javnih pip dobavati vodo iz malega potoka, ki se imenuje Javšek in ki pobira vso nesnago po Lokavcu. Zaprla se nam je voda le zato, ker smo zahtevali, naj se pregledajo računi »Vodovodnega konzorcija«. Zato kličemo proslulemu sokolu, znanemu komunistu in sedanjemu fašistu, učitelju Vodopivcu, da naj pride z računi na dan! Če ni zmogel tajnikovati pri »Vodovodnem konzorciju«, naj se odpove. Imamo dovolj drugih moči, ki bodo bolje urejevale »Vodovodni konzorcij«. In oblastvo naprošamo, naj prične s prejšnjim nadzorovanjem vodovoda. Za enkrat dovolj!

Krizani-Cestani.

* * *

Na Cesti je gostilna pod imenom: restavracija pri postaji. Ta restavracija ne pozna nobenega zakona. Pleše se cele noči, harmonika igra do 1 in do 2 ure popolnoči in zraven se kvarta. Finančni in karabinerski stražniki gredo mimo, stopijo notri in zopet gredo, ne da bi dali kak opomin gostilničarju. Toda nič čudnega. Sredi družbe sedi občinski tajnik Jerkič, ki se vsako toliko časa udari na prsi in mogočno pove: Jaz ukazem, ne financi, ne karabinerji in ne Lulik, ki se je iz strahu pred ljudstvom odpovedal komisarstvu! In harmonika mora zasvirati fašistovsko himno. Dobre in poštene gostilne se morajo na ukaz bojevitega Jerkiča zapirati, slabe pa naj ostanejo. Kam bomo prišli po takih poteh?

Popotnik.

Lokovec.

Nepričakovana smrt je nagloma vzela življenje 75 let stari ženi Ani Šuligoj, ko se je vračala od svoje hčerke domov. Ko so jo našli je bila že mrtva. Zadel jo je mrtvoud. Pokopali so jo dne 11. t. m. N. p. v m.!

Nabrežina.

Preteklo nedeljo smo obhajali god sv. Roka. Zjutraj se je vršila slovesna sv. maša z asistenco okoliških duhovnikov. Sledila bi procesija, ki je obetala veliko udeležbo, toda slabo vreme je decela nagajalo. Kljub temu pa je naša vas kazala živahno lice, posebno proti večeru, ko je dež ponehal, da se je zamogel vršiti koncert izvajan od tuk. »Godbenega društva«. Pozno v noč je donela naša pesem — priča naših narodno-zavodnih fantov, ki pa le to grajo zasluzijo, da se preveč udajajo vinski kaplji. To ni v čast ne narodu ne posameznikom.

Iz Kanala.

V nedeljo, dne 24. ob 15^{1/2}h ponovi »Marijina družba« v Kanalu svoj dekliški koncert, da s tem ustrezno opetovanemu popraševanju in izrednemu zanimanju za to prireditel. Vsa društva iz okolice iskreno vabljeni. Nasvidenje!

Iz Vrhpolja.

Zadnje nedeljo so obhajala naša vrla dekleta 15letnico dekliškega krožka. Na krasno uspeli dopoldan-

DNEVNE VESTI.

Shod Marijih družb v Logu pri Vipavi.

Na željo našega prevzvišenega knez nadškofa se bo vršil dne 2. in 3. sept. t. l. v Logu pri Vipavi shod vseh naših Marijinih družb. Priredite bo strogo verskega značaja in se bo vršila samo v cerkvi. V torek dne 2. sept. bo nekaj predvečer kongresa. Ob 4. uri popoldne bo začelo spovedovanje. Ob 6. uri bo prvi govor. Od 8—10 ure zvečer bo javno čiščenje presv. R. Telesa. Drugi dan 3. sept. ob 4. uri zjutraj začne zopet spovedovanje. Ob 6. uri zjutraj bo prvi govor, potem sv. maša. Ob 9. uri bo drugi govor; sledi mu pontifikalna sv. maša prevz. g. nadškofa. Med mašo bo tretji govor tega dne. Ob 1. uri popoldne ura molitve. Ob 2. uri slovesna procesija. Po povratku v cerkev četrti govor ter pete litanije z blagoslovom.

K temu poročilu o programu shoda dostavljamo še poziv, ki smo ga prejel od predsednika pripravljalnega odbora glede petje:

Po navodilu lanskega evharističnega shoda v Logu naj se vpletje po cerkvah pri službi božji ljudsko cerkveno petje. Zato pozivamo Marijine družbe, pevske zbore in druge, da se za shod v Logu dne 2. in 3. sept. tek. leta naučijo za zjutranje sv. opravilo sledeče pesmi, ki jih bo s spremljevanjem orgel pela lahko vsa cerkev: 1. »Pred Tabo na kolenih« — Sattner: Slava Bogu I. št. 3. II. »Bodi nam pozdravljena«. Hladnik: Ave Maria št. 5. III. »Ponižno tukaj pokleknimo.« Slava Jezusu št. 36. IV. Skupno sv. obhajilo: a) »Povzdigni se srce«. Slava Jezusu, št. 8. b) »Želim zveličar moj.« Slava Jezusu, št. 5. c) »Rešnje molimo Telo.« Slava Jezusu, št. 32. d) »Do tal se pripognimo.« dr. Faist, št. 9. e) »O Jezus, sladka mana.« Slava Presv. Evharistiji, št. 48. V. Po obhajilu: »O Marija, naša ljuba mati« iz zbirke: Slava Brezmadežni, št. 26.

Pripomba: Vabila na shod sem razposlal le na župne urade. Kjer so v župnji Marijine družbe, društva, pevski zbori, lepo prosim, da jih prečistijo gospodje temelje, ker sem jih poslal vsled tega nekoliko več.

Kako pišejo o nas?

Armando Zanetti je napisal v velikem rimskem listu »Giornale d'Italia« tele besede o slovenskem ljudstvu: »Je v resnici najboljšo ljudstvo: po večini kmetije, trezini, delavni, udani družini, pokorni zakonom, dobri vojak in najboljši davkoplačevalci.« Ni prvi Zanetti, ki je tako lepo pisal o nas, celo naš stari »priatelj«

tržaški »Piccolo« nam je pel že ob raznih prilikah cele slavo pesve. Toda mi stavimo na oblastva vprašanje: Zakaj pa ravnate tako grdo s tem ljudstvom, ki tako zelo dopada najboljšim Italijanom. Zakaj dopustite, da ga razni D'Ottoniji pretepajo in preganjajo ko divjo zver? Zakaj se prav nič ne potrudite, da bi se mu izplačale invalidnine, in vojna odškodnina ter se dvignil njegov gospodarski položaj! To ljudstvo je dobro a tudi politično zrelo. zato se ne zadovolji z besedami, temveč samo z dejanji.

Ali bodo tudi berači plačevali davke?

Vprašanje zaostalih davkov razburja celo deželo. Kako tudi ne? V Števerjanu živi vdova, ki ji je padel mož 1. 1915. v vojni. Ima 3 otroke. Prejela je poziv, da naj plača lir 271.25 obrtnega davka za l. 1921-23. in lir 177.65 osebno - dohodninskega davka za isto dobo. Zraven tega plačuje za l. 1924 90 lir dohodninskega davka (Richezza mobile). Ves njen dohodek pa je v 10—15 litrah mleka, ki jih prinaša dnevno z največjo muko iz Števerjana v Gorico. Vsak pošten in pravičen človek mora priznati, da ne more revna vdova plačati tega davka. Ali bo oblastvo to tudi uvidelo?

Evharistični shod v Tolminu.

Častitim duhovnim sobratom naznanjam, da so prevzvišeni nadškof izrazili željo, naj bi se vdeležile proslave presv. Evharistije na evharističnem shodu v Tolminu dne 8. septembra vse gorske dekanije — torej poleg tolminske, kobariške in bovške še kanalska in cerkljanska. To pa zato, ker bo shod namenjen tudi za bolj oddaljene kraje, tako, da postane že pokrajinski ter da dobe udeleženci tudi papežev blagoslov, ki ga bodo prevzvišeni podelili v imenu sv. Očeta. Zato vabim vljudno, da pristopita h tolminski verski manifestaciji tudi še kanalska in cerkljanska dekanija.

Ker mi ni več mogoče čč. duhovnikom posebej naznaniti vspeleda evharističnih pobožnosti, katera lahko imajo v svojih duhovnijah, naznanjam, da so prevzvišeni nadpastir odobrili sledeči vspeled: 5. in 6. sept. naj bo v vsaki duhovniji sv. maša coram Exposito, govor o sv. Evharistiji (pop. ad libitum blagoslov. litanije.) — V nedeljo, 7. sept. je ad libitum

binatio — evharistični govor Missa coram Exposito — Najsvetejše ostane izpostavljeno celi dan do blagoslova — govor — litanije — sklep. Dne 8. sept. naj se verniki vseh duhovnij udeleže v najvišjem številu evharističnega shoda in slovesne proceje v Tolminu. — *Ivan Rojec*, dekan.

Deželni upravni odbor.

v Vidmu je dal v seji 19. t. m. potrdilo sledečim zadevam: Kamnje, Vrtojba, Podbrdo: Pravilnik za takso na pse; — Kožbana: Premembe glede takse na družino; — Bovec: Obnova čipkarskega tečaja.

Proti potnim listom in vizumom.

Nemška liga za Društvo narodov v češkoslovaški republici je predložila zvezi vseh lig predlog, naj se pospeši splošni meddržavni dogovor v svrhu odprave prisilnih potnih listov in vizumov. Načrt vsebuje sledeče točke: 1. Svobodni osebni promet državljanov za vse konvencijske države brez potnih listov. 2. Odprava vseh tozadevnih taks. 3. V veljavi ostane možnost izгона neljubih inozemcev in zaščita domačega delavstva pred nezaželjeno konkurenco. 4. Dostop h dogovoru je prost vsem državam. 5. Državam, ki še konvenciji ne bi pristopile, se dovolijo za protislužbe olajšave. 6. Vsem državam naj se takoj priporoče ukrepi v svrhu odprave potnih listov.

K smrtni nesreči na Triglavu.

Zadnjič smo poročali o grozni nesreči, ki se je zgodila na severni steni Triglava, pri kateri je našel smrt naš solkanski rojak dr. Klement Jug, priznan, toda preveč drzen turist. Dne 15. t. m. so našli njegovo truplo. Dr. Jug je padel do sto metrov globoko ter je obležal na mestu mrtev s strtimi kostmi.

I. Marijanski kongres v Ljubljani.

V dneh 6., 7. in 8. sept. t. l. se bo vršil v Ljubljani I. Marijanski kongres. Zanimanje zanj je veliko in obeta postati veličastna manifestacija Marijinih častilcev v Jugoslaviji. Na kongresu bo govoril tudi minister prosvete, voditelj Slov. ljudske stranke dr. A. Korošec.

IV. Ljubljanski velesejem.

Na praznik, dne 15. t. m. je bil v Ljubljani otvorjen IV. Ljubljanski velesejem, ki bo trajal, kakor smo že poročali, do 25. t. m. Velesejem je zelo zanimiv in živahen ter izpričuje velik gospodarski napredek Slovenije po preobratu. Otvoril ga je pro-

metni minister prof. Anton Sušnik. Želimo, da bi rodilo smotreno delo slovenskih gospodarskih krogov mnogo uspehov.

Mladina naprejš!

Slovenska mladina se živahno giblje. Te dni je bilo zaključeno sijajno uspelo zborovanje deklet. Do 4000 se jih je zbralo v Mariboru. Jutri, v petek dne 22. t. m. se začnejo fantovska zborovanja, ki bodo trajala do nedelje 24. t. m. Zbrala bodo v Mariboru slovenske fante iz vseh pokrajin. Določena so za vse stanove in poklice. Priprošt fant se bo družil z učiteljem in visokošolcem. Dva govora bo imel neumorni dr. Korošec. Da so tudi med ostalimi govorniki najodličnejši prosvetni delavci našega gibanja v Sloveniji, je samoposebi razumljivo.

Kaj bo z zaostalimi davki?

V pondeljek zvečer so zborovali italijanski davkoplačevalci v Gorici zaradi teh davkov, proti katerim se tudi oni odločno borijo. Izvolil se je nov odbor v zaščito davkoplačevalcev, ker je stari odbor na zunan nastopal za odpis teh davkov, v resnici pa ni napravil nobenega resnega koraka, da bi se odpis zastalih davkov tudi dosegel. Finančno ministerstvo še ni odgovorilo na zahtevo davkoplačevalcev, četudi je bila končna rešitev tega vprašanja zagotovljena do 18. t. m.

Napredna narodna vzgoja.

Pod tem naslovom smo prinesli v št. 61. našega lista dne 7. avgusta t. l. poročilo o zletu na Nanos. Resnici na ljubo in glasom natančnejših informacij, ki smo jih prejeli, popravljamo kar se tiče osebe gosp. Avg. Kozmana, kakor sledi: O. Kozman ni načelnik Goriške Omladine, ki že 18 mesecev več ne obstoja in ne deluje. Nadalje, ni on z organizacijo zleta imel prav nobenega opravka ter ni on plesal niti se hvalil, da so drugi v cerkvi plesali, pač pa, da je o zletu na Nanos pripovedoval, kako in kaj se je godilo.

Ljudje pameti!

Naše ljudstvo se še vedno premalo zaveda kaj je neodvisnost od tujega kapitala. Za vsako malenkostno posojilo in tudi za večjo svoto se zatekajo k raznim bankam, da plačujejo visoke obresti, dočim se za domače posojilnice nič ne zmenijo, dasi dobe pri njih posojilo z 3—4% nižjo obrestno mero. Razume se, da nobenemu ne povedo kam gredo iskat posojila. Gredo v mesto, dobe posojilo.

Cerovškov gospod Življenje Valentina Staniča

(Pisatelj: Joža Lovrenčič)

(Dalje.)

Dasi so vrv privezali h kakemu drevesu ali jo držali, je bilo pogumnih plezalcev le malo.

Ko so prišli prvič h Turškemu križu jim je razlagal:

Vidite, včasih so bile še vse hušje vojske. Pred štiri sto leti so prihajali Turki v naše kraje, morili so vse od kraja, požigali in otroke in mladeniče jemali s seboj v suženjstvo. Tako so prišli tudi leta 1478., kakor se bere v nekem pisanju v Kanalu, in so hoteli ob Soči na Koroško. Ročinjci in vsi okoličani so nanesli na te strmine ob obeh straneh ceste cele kupe skal, in ko so prišli Turki, so jih začeli valiti nanje in jih nešteto pobili, druge so pa razdivjali in ranjeni konji pogнали v Sočo, ki je bila tedaj narasla in vsa bela. Sam načelnik je s sabljo zasekal v to steno križ in govoril: »Pri tem znamenju prisegam, da ne bomo no jaz ne moji nasledniki več hodili,

koder bela voda teče in kjer mole take gore v nebo, s katerih se same skale trgajo!« In jih res ni bilo več sem v naše kraje.

Otroci so bili kar ponosni na svoje pradede in so hoteli izvedeti od gospoda še to in ono. In jim je razlagal vso zgodovino naših krajev. O prvih prebivalcih, Karncih, jim je pravil, pravil o Rimljanih, pravil o preseljevanju narodov, ki so šli skozi našo deželo, pravil, kako so Slovenci prišli okrog leta 650, kako so prodrli še daleč v Italijo in kako je bil že tedaj njihov jezik cenjen, da so ga govorili celo longobardski vojvodi v Cedadu.

»Najlepši del sveta je naš,« je končaval pripovedovanje. »Zato ga moramo ljubiti in vse storiti, da ga ohranimo!«

In še nečesa je učil otroke, kar pa sam ni znal. Plavati. Pripovedoval jim je, kako bi bil kot mlad šolar v Vrbskem jezeru pri Celovcu utonil, če bi ga ne rešil tovariš Blaže Potočnik, ki je znal dobro plavati.

»Vsi se morate naučiti plavati!« je zahteval in jih vodil k Soči, kjer je pa izbiral za plavalne vaje samo ne-

varne tolmune in globeli. Da se ni moglo otrokom nič hudega zgoditi, je privezal vsakemu mehurje ter ga še posebej dejal na vrv.

In uspehi niso izostali. Preden je minilo poletje, so bili že spretni in varni plavači in gospod jih je bil vesel — — —

Pa je bilo samega igranja in zabave tudi konec. Lepega dne je dobil gospod iz Ljubljane zavoj naprošenih knjig. Odmotal ga je in našel 50 drobnih knjižic Abecedika ali Platelnof, oziroma Platelnaf ali bukve čerk in besedi za vse, kateri se hočejo Kranjsko iz začetka vučiti, in še toliko Vodnikove Abecede ali Asbuke, ki je ob slovensčini upoštevala tudi nemščino in francoščino in še nekaj njegove Abecede za Perve šole.

»To pa to,« je govoril zadovoljno gospod, ko je pregledoval knjižice. »sedaj pa pojde!« Posebno vesel je bil Vodnikovega »Ogovora na Vuzhenike«, kjer je bral:

»Starši bi radi, deb' otrozi bersh snali nemshko, franzosko, lashko in vse druge navuke. Tudi vi Vuzheniki bi radi to. Al vi ste skusili, de kdor

se is perviga prengli, se kmali vpeha. Tedaj kdor hozhe perhitevati, sazgne per snanih rezhéh, ktirih se otrozi hitro navádio: is tih jim potlej kashe druge nesnane; in tako pridejo od stopne do stopne v' kratkim dalezh. *Materna beseda je otroku narbol snanu; pervu stopna tedaj je, ga v domazhímu jesiku vuzhtí písat in brat.*

Ker pa v naše shole ne hodijo sami Krajnzi, dam otrokam v roke troje abezedo, slovensko, nemshko in franzosko, de *bomo vsakiga v svoji besedi narpred sourlli.* Potlej pojde dalje; in Krajnz se bo is franzoskiga lahko navadil latinsko, lashko, shpansko; is nemshkiga dansko, shvedsko, anglejsko; is krajnsgiga hrovashko, serbsko in vse slovensko. Tako bodo nasi mladenzki, zhe bodo pridni, v kratkim snali po vsimu svetu pisma pisati, in povsod po opravlkih hoditi.»

In v nedeljo je potem oznanil, da so knjige prišle in je povedal, da bo vsak dan otroke v farovžu učil in še je v pridigi govoril o šoli in njenem pomenu in priporočal staršem, naj pošiljajo pridno in redno otroke k pouku.

Tak urad bi našemu ljudstvu zelo mnogo koristil v gnotnem in moralnem oziru, ker eno in drugo je enako potrebno. Urad bi moral voditi tak uradnik, ki je v taki stroki izvežban in ima srce za izsclence in ki ne bi gledal na lastno korist. Delo bi moralo biti zelo oprežno, posebno ako bi spravljali v Francijo mnogo deklet, katere tam nujno potrebujejo za raznovrstno prislugo. Mislim, da bi bilo nujno potrebno, da se postavi celotna naša organizacija na isto podlago, kot deluje mednarodna Rafaelova družba.

Seveda se ne bi naš izseljeniški urad brigal samo za Francijo, temveč tudi za druge države. Ako bi inč tak urad že pre, bi se gotovo naseljevanja na Ovcem in Kosovem polju mnogo lepše obnesla, kot so se.

Končno par besed o omih pismih, ki so izšla v »Goriški Straži«, v katerih se pisci pritožujejo nad poslovanjem izseljeniškega urada, ki se nahaja pri podprefekturi v Gorici. Ona pisma so v resnici prispela in pisali so jih izseljenci v francoskih rudokopih, kamor so prišli potom posredovanja imenovanega izseljeniškega urada. Podpisani je sam dal na razpologo »Goriški Straži« eno tako pismo, ki je prispelo iz Francije. Ko se je odpravil v Francijo oni transport, s katerim je šel inženir Dekleva, sem neke fante iz Zgor. Vipavske doline naprosil, da mi pišejo, naj se jim godi dobro ali pa slabo. Opozoril sem jih na nekatere podrobnosti. Za nekoliko dni sem prejel od dveh fantov ono pismo, ki je bilo priobčeno v »Straži« z dne 7. t. m. in ki je mnogo huje, kot je priobčeno. Uredništvo »Straže« je ono pismo precej omililo.

S tem nikakor nočem trditi, da se godi vsem onim slabo, ki jih je spravil izseljeniški urad v Francijo, a smelo trdim, da so mnogi prišli v pravo suženjstvo. Čital sem pa tudi pismo, da se nekaterim dobro zodi.

Izseljeniški uradu pri podprefekturi bi svetoval malo več obzira do naših ljudi, ter da izseljenec ničesar ne zakrivajo, temveč jim pred odhodom točno povedo, kam gredo, kako izgleda delovna pogodba in kako je delovna pogodba garantirana. Popolnoma neodpušljivo je, da se kdo igra nekaznovano z življenjem naših ljudi in jih vara. Urad pri podprefekturi bi lahko zelo mnogo koristil, a bi moral delovati samo v gospodarsko in moralno korist izseljencev in ne v prid kakšne politične struje.

Zdelo se mi je potrebno, da toliko napisem javnosti v vednost. Opozoriam vse one, ki so se na me obrnili pismenim potom glede izselitve v Francijo, da jim ne morem odgovoriti, ker bi to delo bilo zamudno, stalo bi me precej denarja in bi bilo tudi brezuspšno. Ona sestorena ljudi, ki sem jo takaj, je z doplačila. Pismom priložene tri znamke darujem »Prosvetni Zvezji« v Gorici.

Inž. Rustla.

Klic vojnih invalidov.

Vojni invalidi, ki so obsoljeni, da žive v clovka nevednih gnotnih razmerah, so nam poslali sledeči dopis, ki ga redevolje priobčujemo:

Kakor je znano se državna oblastva stalno trudijo, da dobe državni vpokojenci kak pribojšek. Zboljša se jim pokojnina, da draginjska doklada itd. Prav je tako in miramo nič proti temu, saj so tudi zaslužili, da se na stara leta skrbijo zanje, da morejo pri tej draginji skromno živeti. Usojamo se pa vprašati, kaj je z nami vojnimi invalidi, vdovami in sirotami padlih vojakov, ki prejemamo miloščino? Mi naj stradamo še nadalje, ker smo v vojnem času stavili na kocko svoje življenje. Menda smo si s svojim delom zaslužili le to, da sedaj pohabljeni od lakote lahko umremo. Draginja velika! Kako naj voj. invalidi preživijo sebe in družino? Službe tudi nobene! Ali ni to vnebovpijoče? Prizadeti voj. invalidi smo upali, da dobimo draginjske doklade. Toda vsak dan kaže slabši. Zato se še enkrat obračamo na naše poslance s prošnjo: Rešite nas, izposlušite, da se

nam nemudoma zboljša pokojnina!

Kje je tista bogata italijanska aristokracija, ki se ponaša z grofovskimi in knežimi naslovi? Kje je tisto mnogoštevilno italijansko plemstvo, ki se oblači v svilo in baržun, ter ima vsega v obilnosti? Tu ima priliko, da stori kaj dobrega za svoje sodržavljane. »Ako bi bila Italija še v drugih zadevah tako dobro oskrbljena, kakor so oskrbljene kuhinje in kleti plemenitašev, bi ne bilo nobene pritožbe v naši državi«. Naj odpre torej svojo milodarno roko in skrbi vsaj za najbolj potrebne reveže: vojne invalide, ki ji ne delajo časti po semnih in božjih potih, ko beračijo miloščino. Lansko leto je državni podtajnik za oskrbo invalidov izdelal zakonski načrt glede invalidnine. V njem pravi, da invalidi nimajo pravice zahtevati od države pokojnina. Kar država invalidom da, jim daruje po milosti.

Pokojnine niso nobeno darilo, marveč pošten zaslužek za enako delo. Sin, ki mora dajati svojemu očetu do smrti prevžitek še izpred vojnih časov, mu daje danes isto dostojno hrano, kakor poprej, ker se kot preprosti kmet zaveđa svoje dolžnosti, da je starostna oskrba ali penzija vedno zamišljena po blagovni in ne po nominalni vrednosti denarja. Zato se mora dajati tudi po tisti veliavi v blagu ali v denarju.

Vse države so se zavedle, da je potreba pokojnine po svetovni vojni primerno izenačiti ter jih urediti po sedanjih razmerah, samo pri nas se tega ne stori.

Ako so se naši davki, carine, takse in trošarine po sedanjih razmerah in potrebah zvišali in se tudi plače vseh uradnikov uredile po obstoječih razmerah, bi se morale iz istih razlogov sporedno urediti tudi invalidne penzije v smislu novih gospodarskih razmer.

Žalibog da naša oblastva tega ne razumejo ali pa nočejo razumeti. Mi pa z vsem povdankom pravimo; ako je za vse drugo denar, mora biti po preteku 5 let tudi za vojne invalide. Proč torej s praznimi obljubami in izgovori ter s pravico na dan!

Več prizadetih.

Radi selitve

je na prodaj v Črničah ob glavni cesti hiša z dobrodočo trgovino jestvin, po ugodni ceni. Natančnejša pojasnila daje lastnik, št. 21 istotam.

NA PAŠNIKU nad Figovico pri Kojsem sta se zgubili 2 kozo, prva temnorjava z rogmi, druga lisasta brez rogov. Kdor bi vedel zanje, naj naznani Jereti in Benediku, Figovica 45 p. Kojško, kjer dobi primerno nagrado.

NA PRODAJ je dvanadstropna hiša z dvema terasama z več posameznimi sobami in obširnim vrtom blizu reke Vipave. Cena jako ugodno radi selitve. Pojasnila daje Andrej Frančeskin, Bilje 213.

Kar ne veš vprašaj univerzalni informacijski biro »Argus«, Knez Mihailova ulica 35, telef. 6—25 Beograd Pasaža Naučne akademije.

NA PRODAJ je hiša s 3 sobami (2 sobi pohištva), 2 kuhinjama, lepim podstrešjem, hlevom za živino, velikim dvoriščem, sadnim vrtom; pred hišo je izvirek vode. Hiša je v najboljšem stanu, sredi mesta, pripravna za vsako obrt. Cena 65.000 Dinarijev. Naslov: Rezka Paik — Višnjagora, Dolenjsko. (SHS).

Fotograf Anton Jerkič *ostljuje na
CORSU VERDI 36 (prej Via Giardino). —

SODE ZA VINO in žganje iz slavonskega hrasta, razne velikosti, kakor tudi bukove sode za kemično industrijo in olje izdeluje po naročilu in nabavlja vsako množino; Konsorcij sodarjev Tacenj p. št. Vid nad Ljubljano (SHS).

PRODAM več mladih kokoši in pmladanskih jarc izbornih valilk italijanske pasme; prodam tudi par sto metrov žične mreže za ograjo. — Naslov pove uprava lista.

Naš zobozdravnik

doktor Lojz Kraigher

speciast za bolezni v ustih in na zobeh, sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila

v GORICI - na Travniku 20

»Excelsior« trgovina z obuvalom

se otvori v najkrajšem času cenj. občinstvu v ulici Garibaldi št. 9 (prej Via Teatro). Predno kaj nakupite, oglejte si to trgovino, da spoznate njeno solidnost, eleganco in pa tudi njene nizke cene znamke »Excelsior.«

Zdravnik

dr. RADO SFILIGOJ
se je preselil
na Travnik št. 5, I.
(nasproti lekarne).

Briško vino!

Poljedelsko društvo kolonov in maloposestnikov
reg. zadruga z o. j. v FOJANI pri BILJANI

ima v svojih kletah še okrog 200 hektolitrov prvovrstnega briškega vina. Ker mora izvršiti v svojih kletah različne poprave še pred trgatvijo in vsled tega izprazniti kleti, oddaja svoj pridelek od 50 l. naprej v vsaki množici, po znižani ceni. Cena se je znižala za 30 do 40 cent. pri litru.

Gostilničarji in prijatelji dobre briške kapljice, poslužite se te ugodne prilike!

Prva slovenska tvrdka

JOSIP KERŠEVANI

Gorica, Piazza Duomo št. 9 (desno)

priporoča svojo trgovino najizvrstnejših šivalnih strojev iz svetovno znane nemške tovarne »MUNDLOS«, dvokoles znamke orig. »KOLUMBIA«, belgijskih pušk ter vse k temu spadajoče predmete.

Brezplačen poduk v umetnem vezenju, šivanju in krpanju. Lastna mehanična delavnica in popravilnica Piazza Duomo 5 (vogal ulica Rabatta).

ERNIA

ozdravljena

z najnovjšim pasom BROOCK

Mirodlnica in dišavnica

E. Grapulin-Gorica

naspr. ljudskemu vrtu, Corso Verdi 27.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi »Trgovski Dom«

Telefon št. 50 — Brzovjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva SHS
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4 1/2%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja.

Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje